

Lali, concentra't!

Text: Anna Espinach

Il·lustracions: David Carretero

La Lali fa una llista de les coses que li agraden: insectes, pedres, pals, pel·lícules de riure, matemàtiques, receptes de cuina, dinosaures, les festes de Nadal, l'Univers, l'arbre genealògic de la seva família, els engranatges dels rellotges i les entranyes de totes les màquines en general. La llista podria seguir pàgines i pàgines, perquè en els 8 anys i mig que porta en aquest món, la Lali ha tingut temps per explorar i veure que hi ha moltíssimes coses interessants. I ella les vol conèixer totes. Per això, de vegades -molt sovint!- li costa centrar-se en un sol tema i parar atenció.

Li costa concentrar-se en una sola cosa. “Lali!”, exclama sempre l'àvia Teresina quan veu que la nena no està pel que ha d'estar. “Torna el cap a la terra!”. Però no és fàcil estar atenta, quan hi ha ocells que mengen molles de pa al jardí de casa, dues mosques barallant-se per una cullera bruta de mel i a la tele hi fan una pel·lícula d'astronautes. No és gens fàcil!

La Lali té dos germans més petits, l'Isaac i el Jordi. Aquest dissabte aniran d'excursió al Montseny, a buscar bolets. La Lali està entusiasmada, no es presenten plans com aquests cada dia! Tan entusiasmada que ha decidit preparar-se bé per a l'excursió: quins arbres hi ha al bosc, quines plantes i amb quins animalons es podria topar, si tingués molta sort. L'ajuda l'àvia Teresina, que és una dona molt sàvia i de plantes i flors en sap un niu.

Així que una tarda, després de l'escola, l'àvia fa un bon berenar i comença a obrir llibres amb fotografies a tot color sobre el Montseny i les seves peculiaritats: fajos, avets, arbustos de boix, roures i, els favorits de la Lali, els castanyers! Però el que més li ha interessat és la foto del Tritó del Montseny, una mena de dragonet típic d'aquells paratges. La Lali es queda badant amb el tritó, imaginant com és i com pot ser quan se'l trobi.

Llavors, ja no està per res més del que li expliquen. "Ja miraràs les fotos del tritó després, Lali, que ara toca mirar-nos bolets!". Però a la Lali, ara mateix els bolets li importen més aviat poc. "T'hi has de fixar, si n'has de collir". Però, tot i dir que sí que sí, mentre l'àvia li ensenya fitxes on hi apareixen rovellons, pinetells i fredolics, el cap de la Lali és ben lluny: s'imagina a ella mateixa enmig d'aquell bosc enfilant-se pels arbres i... "Lali, torna el cap a terra!", reclama l'àvia de nou. La coneix prou bé com per saber que no està atenta a res del que li està explicant. La Lali somriu, justificant-se.

"És que els bolets són una mica avorrits, àvia!", li respon. "Avorrits?! Això és que no t'has parat a mirar-los bé!". La Lali fa un cop d'ull a les fitxes que l'àvia ha escampat damunt la taula. "Digues, quin t'agrada més de tots?", pregunta l'àvia. La Lali n'assenyala un de vermell, amb uns piquets blancs. "Aquest! Aquest és el més bonic i el que surt a tots els contes que tinc!". L'àvia arrufa el nas i li diu que aquell, precisament aquell, que es diu amanita muscària, és el més perillós de tots! "Perillós? Com pot ser perillós un bolet?", pregunta la Lali, sense entendre res... i cada cop més interessada. L'àvia Teresina li explica que hi ha bolets que, si te'ls menges, pots arribar a morir-te i tot! I precisament aquell que té al davant en fotografia i que pot trobar als boscos del Montseny n'és, de mortal!

“Però aquest és el bolet on s’hi fan les cases els gnoms, les fades... i els Barrufets!”, exclama la Lali tota sorpresa. “No pot ser verinós, si tots aquests éssers el trien per viure-hi!”. Però l’àvia li explica que els gnoms, les fades i, fins i tot els barrufets, són éssers màgics i que és per això que el verí del bolet vermell no els fa efecte. “Els humans com nosaltres, però, val més que ni el toquem! Si després et posessis les mans a la boca o als ulls... Ui, no seria gens agradable!”. De sobte, la Lali s’oblida dels tritons del Montseny i se centra en els bolets. En vol saber més coses. Ho vol saber tot, de fet! I després de l’amanita muscària, l’àvia li explica les bondats de tots els altres, dels que sí que pot collir per fer a la brasa, a la paella o amb un bon estofat al forn.

Quan arriba el gran dia, tota la família s’enfila a la furgoneta, rumb al Montseny. La Lali porta un cistell per posar els bolets que culli i uns binocles per poder buscar els tritons en la distància, sense espantar-los. El matí passa d’allò més distret, entre una cosa i l’altra. I entre una cosa i l’altra, la Lali bada, com és habitual. La família cull bolets i els van posant dins el cistell. “Mireu! Un esquirol!”, crida algú. “I aquí hi ha granotes!”, diu algú altre. Ni rastre dels tritons, de moment, però de bolets n’hi ha una bona pila. La Lali els va reconeixent tots, segons les indicacions que li va donar l’àvia.

Caram, quina entesa!”. Com que va estar tan atenta -i és molt espavilada- de seguida posa a nom a tots aquells que troba. I encara sort que els hi sap posar nom perquè, de sobte...“Compte!! No el toquis!! No toquis aquest bolet!”, exclama la Lali, espantada. I és que l’Isaac és a punt de collir una amanita muscària!

De fet, l’ha fregada amb les puntes dels dits, però afortunadament, la Lali l’ha advertit a temps. “Si és la mar de bonic!”, diu l’Isaac, “A més a més, són els bolets en què viuen gnoms i fades! Com vols que siguin verinosos?”. La Lali explica a la família tot allò de la màgia dels gnoms, fades i barrufets que protegeix aquells éssers dels bolets verinosos, i deixa als seus germans i cosines bocabadats. “Quantes coses que saps, Lali!”. I això que sembla que sempre tingui el cap en un altre planeta!. “Sort que la Lali ens ha advertit!”, diu el pare, felicitant la nena.

Si no hagués estat per ella potser l'Isaac hauria collit el bolet verinós i... uix! No volia ni tan sols imaginar-s'ho! I és aleshores com, per primera vegada a la vida, la Lali s'adona de la importància d'estar atenta a les coses. Sobretot a les coses importants, com era aquella. I somriu, contenta.

Quan arriben a casa, l'àvia Teresina els ha preparat un berenar de festa: xocolata amb melindros perquè recuperin forces. I mentre ella tria els bolets, els nens es llepen els bigotis. “Quina bona recollida que heu fet, nens!”, diu l'àvia satisfeta. “I tu, Lali, has aconseguit veure algun tritó del Montseny?”. La Lali somriu i li diu que no, però tampoc passa res: “Potser no he vist cap tritó, però gràcies a mi en aquest cistell no hi ha cap bolet verinós! Això és més important que qualsevol bestiola... sobretot per l'Isaac, oi??”, diu la nena amb mig somriure.

A partir d'aquell dia, la Lali va proposar-se badar menys i centrar l'atenció en allò que tenia al davant... tot i que de vegades, les papallones que passen volant són tan llampants que costa que els ulls no hi vagin al darrere!

Fi

La guia de la salut i el benestar per als teus fills

Els contes de l'àvia és un recopilació de contes que l'Observatori de la Infància i l'Adolescència FAROS ofereix a la seva plataforma digital (<http://faros.hsjdbcn.org/>) per fomentar la lectura i difondre valors i hàbits saludables en la població infantil.

FAROS és un projecte impulsat per l'Hospital Sant Joan de Déu amb l'objectiu de promoure la salut infantil i difondre coneixements de qualitat i d'actualitat en aquest àmbit.

SJJD

Sant Joan de Déu
Barcelona · Hospital